

Comprendre per evitar el naufragi

OPINIÓ

LES EXPERIÈNCIES DE GOVERNS DE
PROGRÉS A LES BALEARS PROPOSEN
UNES LLIÇONS FONAMENTALS QUE
ELS NOUS GOVERNANTS ENCARA NO
HAN ASSIMILAT. LA HISTÒRIA
PREDICA EN EL DESERT

Dels nous governs illencs, un cop constituïts i porgats, n'ignorem més que no en sabem –potser seria oportú circumscriure aquest mancat coneixement a la persona que signa l'escrit present, però la veritat és que aquesta persona ha pogut copsar la mateixa sensació en altres del seu entorn tant com en observadors de més privilegiada talaia. Algunes decisions importants han causat sorpresa, i fins i tot consternació. També malestar entre militàncies de les formacions arremolinades entorn de l'exercici de govern. Si no ens sabem explicar algunes decisions és perquè no coneixem prou bé els objectius d'aquests governs de progrés. Per exemple: la Cultura ha estat segregada de l'Educació i s'ha maridada amb un concepte encara inèdit, la Transparència. No vol dir que sigui un desbarat: ara, de sobtar, sobta, no m'ho negui. Però no ens hem de permetre dubtar, just als inicis de la legislatura, de la bondat elemental d'aquestes decisions.

Atès que els programes electorals gaudeixen d'un desprestigi inqüestionable, els ciutadans no tenim on acudir per fer-nos una idea de la idea que, sobre les qüestions que importen al país, tenen els nostres governants. Les inicials decisions perfectament homologables amb els models d'una política suaument d'esquerra i dèbilment nacionalista no han impedit els indesitjats efectes desconcertants de les inicials decisions sorprenents. Costarà refer la cartografia política del nostre petit país insular, perquè ara ja només podrem servir-nos dels fets. És una llàstima, ja que, en aquest conjunt de partits que s'han conjurat per tirar endavant les coses, hi ha persones ben capacitades per facilitar-nos les feines de reorientació.

GUILLEM
FRONTERA

Quin pes tenen, en el conjunt, aquestes persones? També ho haurem de deduir del curs de les coses. Ara per ara, han saltat a l'arena alguns espontanis que projecten la imatge d'un gran entusiasme més aviat gratuït; o d'un catàstrofisme precipitat. No crec que les negociacions dutes a terme per formar els governs servissin per unificar la idea de país vers la qual estarien disposats a caminar tots els socis. No l'entenen igual: riquesa o discòrdia?

El lector ha d'entendre que és sense voluntat alarmista que, en aquest punt, recordi Elias Canetti, qui, en el seu llibre *El joc d'ulls*, ens conta que, amb l'ascens de Hitler al poder el 1933, “resultava inconcebible el contrast existent entre la futilitat de les idees que servien de motor als fets i els fets que aquestes idees produïen. (...) Tot allò no podia

desembocar sinó en una guerra (...) Això era ben sabut i, no obstant, hom jugava amb l'esperança que encara es podria evitar. Però, com es podia evitar si abans no s'havia comprès?”. El gruix de la seva obra és el resultat dels seus esforços per comprendre els mecanismes amb què s'organitzen massa i poder.

És clar que la referència és desmesurada, però la seva finalitat no és tant l'exactitud, que tan sovint es confon amb la veritat, sinó extreure'n alguna petita ensenyança. Les experiències anteriors de governs dits de progrés a les Balears i Pitiüses han deixat un rastre de traumes en bona part fixats en els fraternals odis assassins entre diverses maneres de sentir-se d'esquerres o nacionalista aquí i ara. Tot un clàssic, d'altra banda. Però qualsevol mètode de desactivació de les preceptives rivalitats s'ha de basar en la comprensió dels fets i de la situació que conformen.

Es pot evitar la disgregació d'aquests governs? Generaren un alleujament per allò que clausuraven superior a l'esperança que foren capaços d'injectar a la ciutadania de bona voluntat. Potser és l'hora de la societat civil –si tothom en té, per què no n'hauríem de tenir nosaltres?–, una societat civil disposada a assumir alguna mena de rol tutelar, a obrir camins i esbossar-los en la nova cartografia política. Aquesta funció, que convé a qualsevol govern del món, aquí esdevé imprescindible, perquè preval la sensació que és menester treballar la comprensió de les coses, de la relació entre les idees i els fets que produeixin. I això no és desmerèixer ningú –entre els governants, hi ha persones altament qualificades–, sinó, simplement, mirar d'aplicar algunes lliçons de naufragis anteriors.

Escriptor, guionista i crític d'art